

The mediating role of adolescent self-differentiation in the relationship between perceived parenting styles and parent-adolescent conflict

Rezvan Alahdad (Ph.D.)¹
Zainab Abolhasani²

 0009-0000-7332-7643

Abstract

The purpose of this study was to investigate the mediating role of adolescent differentiation in relation to perceived parenting styles and adolescent-parent conflict. The descriptive research method was correlation and structural equation modeling. The research community consisted of all male and female students of the second secondary school (10th to 12th grade) studying in schools in Tehran in the second half of the academic year 2023-2024. A number of 250 people were selected as a sample using available sampling method. The research tools included Robbins' (1994) Parental Perception Questionnaire (POPS), Prince's (1979) Parental Conflict Questionnaire (1979) and Derrick's (2011) Self-Differentiation Questionnaire (DSI-SH). The results showed the optimal fit of the research model. The mediating role of adolescent differentiation was confirmed in relation to the two styles of supporting the child's autonomy and parental warmth with the adolescent's parent conflict ($p < 0.05$). Considering the impact of perceived parenting styles and differentiation in parent-teen conflict, it is suggested to focus on these two variables and increase parents' awareness of the impact of these variables on their children through workshops and individual and family counseling sessions.

Keywords: *adolescent-parent conflict, perceived parenting styles, self-differentiation.*

1- Assistant Professor, Counseling Department, Faculty of Welfare, Tehran, Iran.

rezvan.alahdad@gmail.com

2- Master of Arts in Counseling, Faculty of Welfare, Tehran, Iran.

zeynababolhasani1377@gmail.com

نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی نوجوان در رابطه بین سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تعارض والدنوجوان

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۹/۲۷

رضوان اله‌داد^۱

زینب ابوالحسنی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی نوجوان در رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تعارض والدنوجوان انجام شده است. روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی و از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری است. جامعه پژوهش را کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر دوره متوسطه دوم مدارس شهر تهران در نیمه دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ تشکیل دادند. تعداد ۲۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسش‌نامه ادراک از شیوه والدین (POPS) رابینز (۱۹۹۴)، پرسش‌نامه تعارض والدنوجوان (CBQ) پرینز (۱۹۷۹) و پرسش‌نامه خودتمایزیافتگی (DCI-SH) دریک (۲۰۱۱) بود. از مدل‌یابی معادلات ساختاری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. نتایج، بیانگر برآزش مطلوب مدل پژوهش است. نقش میانجی‌گری تمایزیافتگی نوجوان در رابطه با دو سبک حمایت از خودمختاری فرزند و گرمی والدین با تعارض والدنوجوان تأیید شد ($p < 0/05$). باتوجه به تأثیر سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تمایزیافتگی در تعارض والدنوجوان، تمرکز بر این دو متغیر و افزایش آگاهی والدین از تأثیر این متغیرها بر فرزندان از طریق برگزاری کارگاه‌ها و برگزاری جلسات مشاوره فردی و خانوادگی پیشنهاد می‌شود.

واژه‌های کلیدی

تعارض والدنوجوان، خودتمایزیافتگی، سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده.

۱- استادیار گروه مشاوره دانشکده غیرانتفاعی رفاه تهران ایران. (نویسنده مسئول)

rezvan.alahdad@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد، مشاوره دانشکده غیرانتفاعی رفاه، تهران، ایران.

zeynababolhasani1377@gmail.com

مقدمه

نوجوانی دوره‌ای حساس و مهم در زندگی است که منجر به تغییرات و پیشرفت‌های عمده در جنبه‌های بیولوژیکی، روان‌شناختی، عاطفی و اجتماعی فرد می‌شود (Heslin & McNulty, 2023). این تحولات می‌تواند فشارهای روانی زیادی را بر نوجوان وارد کرده و نوجوان را نسبت به وقایع و رویدادها آسیب‌پذیرتر کند؛ بنابراین در این مرحله رشدی، تحولات کمی و کیفی در ارتباط والدفرزندی پدید می‌آید (Defayette et al., 2021). یکی از چالش‌های مهم این مرحله، گرایش زیاد نوجوان به خودمختاری و حفظ فردیت خویش است که در تضاد با اقتدار و هنجارهای والدینی قرار گرفته و زمینه تعارضات والدنوجوان را رقم می‌زند (Mastrotheodoros et al., 2020). تعارض والدنوجوان، درک و احساسی است که والدین و نوجوانان از هرگونه تضاد و ناسازگاری در ارتباط خود دارند که این ناهماهنگی به صورت آشکار و پنهان بروز پیدا می‌کند (کشاورز، نوابی‌نژاد و زهراکار، ۱۳۹۹). تعارض بین والدین و فرزندان نوجوان، زنگ خطری برای افزایش حالات روان‌رنجوری نوجوان بوده و زمینه‌ساز مشکلات اجتماعی نظیر رفتارهای قانون‌شکن در او است. درمقابل آن، ارتباط سالم خانوادگی و حمایت متقابل والدنوجوان، منجر به کاهش حالات روان‌رنجوری و افزایش سازگاری در نوجوان می‌شود (Tanni et al., 2021).

یکی از متغیرهای مؤثر بر تعاملات والدفرزند که پیش‌بینی‌کننده تعارضات است، سبک‌های فرزندپروری است (Thomas et al., 2019). شیوه‌های فرزندپروری والدین، مجموعه نگرش‌ها و اعمالی است که والدین در قبال فرزندان خود اتخاذ کرده و این مواضع به‌نوبه‌خود، محیط عاطفی را شکل می‌دهند. درمجموع، باورها دیدگاه‌ها، رفتارها و اقدامات والدین در چهارچوب الگوهای تربیتی یا شیوه‌های پرورش فرزند متجلی می‌شوند (Schonig et al., 2022). والدین و نوجوانان ادراک متفاوتی راجع به سبک‌های فرزندپروری و تعاملات بین خود دارند. به‌عبارتی، آنچه والد به‌عنوان سبک فرزندپروری درک و اعمال می‌کند، با برداشت و نگرش فرزند از آن سبک تربیتی یکسان نمی‌باشد. همین امر منجر به شکل‌گیری تضادها و تعارضات بین آن‌ها می‌شود (Grolnick et al., 1977). سبک‌های

فرزندپروری ادراک‌شده^۱، برداشت و نگرش فرزند نسبت به سطوح پاسخدهی والدین و سطوح درخواست‌کنندگی است که در ارتباط با سه سبک اقتداری^۲، استبدادی^۳ و سهل‌گیرانه^۴ وجود دارد (Mcclun & Merrell, 1998). ادراک شیوه‌های فرزندپروری شامل سه جزء اصلی هستند: مشارکت والدین، پشتیبانی از استقلال فرزندان و صمیمیت والدین. مشارکت والدین به میزان زمانی که والدین برای فرزندان خود صرف می‌کنند، اشاره دارد. پشتیبانی از استقلال به میزانی اشاره دارد که والدین به فرزندان خود اجازه تصمیم‌گیری در فعالیت‌هایشان را می‌دهند. صمیمیت والدین نیز به توجه و حساسیت آن‌ها نسبت به نیازهای فرزندان‌شان برمی‌گردد (Nikmanesh et al., 2020).

مفهوم خودتمایزیافتگی^۵ نیز از جمله مهم‌ترین مفاهیم کلیدی در حوزه خانواده است که نقش اساسی در بروز تعارضات بین‌فردی از جمله رابطه والدفرزندی ایفا کرده و از طریق شیوه‌های تربیتی والدین به فرزندان منتقل می‌شود (Talmon et al., 2020). تمایزیافتگی مهم‌ترین مفهوم نظریه سیستم‌های خانواده بوئن^۶ (۱۹۷۸) است. بوئن در نظریه خود دو جنبه مختلف برای تمایز خود معرفی می‌کند: در سطح فردی، تمایز خود به معنای توانایی حفظ تعادل بین احساسات و منطق است. در سطح روابط بین‌فردی، این تمایز به توانایی ایجاد ارتباطات نزدیک و عاطفی با دیگران اشاره دارد؛ به گونه‌ای که فرد همچنان بتواند استقلال خود را حفظ کند (Lampis et al., 2020). تمایزیافتگی شاخص مناسبی برای فهم میزان وابستگی عاطفی فرد به خانواده اصلی است که تعادل بین صمیمیت و استقلال را نشان می‌دهد (Talmon et al., 2020). افرادی با سطوح بالای تمایزیافتگی، در روابط با اطرافیان، ارزیابی واقع‌گرایانه‌تری از موقعیت‌ها دارند. آن‌ها به هیجان‌ات خود آگاهی داشته و فارغ از رفتارهای خصمانه و پرخاشگرانه، با بهره‌گیری از روش‌های صحیح حل تعارض، قادر به برقراری ارتباط نزدیک هستند. همین امر منجر به جلوگیری از تعارضات خانوادگی و زناشویی می‌شود (هاشمی‌نیک و دیگران، ۱۴۰۰). در پژوهشی که توسط کاظمی و صادقی

1. perceived parenting styles
2. Authoritative
3. Authoritarian
4. Permissive
5. self-differentiation
6. Bowen

(۱۳۹۹) انجام شد، نتایج نشان داد که هرچه میزان تمایزیافتگی و فردیت نوجوان نسبت به اعضای خانواده بیشتر باشد، به همان میزان، تعارض والدفرزندی کاهش می‌یابد. با بررسی انجام شده در پیشینه پژوهش‌های داخلی، پژوهش‌های اندکی در زمینه سبک‌های فرزندپروری و عوامل مؤثر بر آن به خصوص در زمینه تعارضات نوجوانان ایرانی صورت گرفته است (اسدی و دیگران، ۱۴۰۱). با توجه به اینکه کیفیت رابطه والد-نوجوان در بروز و ظهور مشکلات فردی و اجتماعی غیرقابل‌انکار است با شناخت متغیرهای میانجی در تعارضات والد-نوجوان می‌توان فراوانی و شدت تعارضات والد-نوجوان را کاهش داد. با ارتقای بهبود کیفیت ارتباط والدین با نوجوانان خانواده‌های سالم‌تر و جامعه سالم‌تری وجود خواهد داشت. یافته‌های این پژوهش از آن جهت اهمیت دارد که با شناخت نحوه شکل‌گیری تعارضات والد-نوجوان و شناسایی متغیرهای دخیل در آن می‌توان از بروز رفتارهای مخاطره‌آمیز در نوجوانی و بزرگسالی پیشگیری نمود؛ زیرا مدیریت مؤثر تعارضات در خانواده منجر به انتقال موفقیت‌آمیز نوجوانی، پذیرش نقش‌ها و مسئولیت‌های بزرگسالی می‌شود. براین اساس، این پژوهش با هدف بررسی نقش واسطه‌ای مولفه‌های تمایزیافتگی نوجوان در رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تعارض والدنوجوان انجام شد.

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها از نوع توصیفی-همبستگی است. جامعه مورد بررسی در این پژوهش را نوجوانان دختر و پسر مقطع دوم متوسطه در بازه سنی ۱۵-۱۸ سال شهر تهران تشکیل دادند. بر اساس اصول و قواعد نمونه‌گیری در مدلیابی معادلات ساختاری، پژوهشگران آماری حداقل تعداد ۲۰۰ نفر را پیشنهاد می‌کنند (Kline, 2018)؛ بنابراین با احتساب ریزش احتمالی پاسخ‌ها، تعداد ۲۵۰ نفر از پاسخ‌دهندگان که از طریق برنامه گوگل فرم^۱، به پرسش‌نامه‌ها پاسخ داده بودند؛ به‌عنوان نمونه در سطح شهر تهران مورد بررسی قرار گرفتند. با توجه به عدم دسترسی به

1. Google form

حجم کلی جامعه، نمونه لازم به روش نمونه‌گیری در دسترس و به‌صورت داوطلبانه بود. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، بازه سنی ۱۵ تا ۱۸ سال، اشتغال به تحصیل در مقطع متوسطه دوم شهر تهران بود. نقص در تکمیل پرسش‌نامه از معیارهای خروج از پژوهش بود. کلیه عملیات تجزیه و تحلیل آماری به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۸ و Amos نسخه ۲۴ انجام گرفت.

ابزار سنجش

پرسش‌نامه ادراک از شیوه والدین^۱ (POPS): این مقیاس توسط آرچی رابینز^۲ (۱۹۹۴)، مطابق با نظریه خود تعیین‌گری^۳ (Grolnick et al., 1997) تدوین شده است. نسخه مورد استفاده در این پژوهش، دارای ۳۰ پرسش است که در ارتباط با مادر و پدر در دو بخش تکرار می‌شود. این پرسش‌نامه دارای ۶۰ خرده‌مقیاس است که شامل: درگیری مادر، درگیری پدر، حمایت مادر از خودمختاری، حمایت پدر از خودمختاری، گرمی مادر و پدر با فرزندان می‌باشد. هریک از گویه‌ها در طیف لیکرت هفت‌درجه‌ای تنظیم شده است. به‌گونه‌ای که برای گزینه اصلاً در مورد من درست نیست نمره ۱ و برای گزینه کاملاً در مورد من صدق می‌کند، نمره ۷ لحاظ می‌شود. برای هر آزمودنی سه نمره قابل محاسبه است و نمره‌های درگیری والدین، حمایت والدین از خودمختاری فرزند و گرمی والدین محاسبه می‌گردد. در مطالعه اصلی توسط رابینز (۱۹۹۴)، اعتبار زیرمقیاس‌های حمایت از خودمختاری پدر و مادر به ترتیب ۰/۸۳ و ۰/۸۰ برآورد شده است. شیرکف و رایان (۲۰۰۱) برای عامل حمایت مادر و پدر از خودمختاری به ترتیب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ و ۰/۹۲ به‌دست آوردند. شریعتی و امامی‌پور (۱۳۹۳) در پژوهشی ضرایب آلفای کرونباخ را برای هر یک از شش زیرمقیاس‌ها محاسبه کرده‌اند که آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌های درگیری پدر، حمایت پدر از خودمختاری، گرمی پدر، درگیری مادر، حمایت مادر از خودمختاری و گرمی مادر به ترتیب ۰/۷۱، ۰/۸۱۲، ۰/۸۰۴، ۰/۶۴، ۰/۷۵۸ و ۰/۶۴۳ به‌دست آمد. آلفای

1. Perception of parent scales
2. Ribbins
3. Self determination theory

کرونباخ برای این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر، برای مؤلفه‌های درگیری والدین، حمایت از خودمختاری فرزند، گرمی والدین، به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۸۴، ۰/۸۱ به دست آمد.

پرسش‌نامه رفتار متعارض والدنوجوان^۱ (CBQ): این مقیاس توسط پرینز^۲ (۱۹۷۹) تدوین شده است. فرم رایج نوجوانان مورد استفاده در این پژوهش، دارای ۴۰ گویه است که پرسش‌های مربوط به هر والد، هر کدام ۲۰ پرسش را شامل می‌شود. نسخه مورد نظر، ادراک نوجوان از میزان تعارض با والدین خود را نشان می‌دهد. شیوه نمره‌گذاری مقیاس به این شکل است: به هر عبارتی که پاسخ مشابه با کلید پرسش‌ها را دارد، یک نمره تعلق می‌گیرد. مجموع نمره‌های حاصله برای هر والد، حداقل ۰ و حداکثر ۲۰ نمره می‌باشد که نمره‌های بالاتر، نشان‌دهنده میزان تعارض بیشتر است. پایایی به دست آمده از روش بازآزمایی برای نسخه گزارش نوجوان، ۰/۵۷ و برای نسخه گزارش والدین، ۰/۸۲ بوده است. شریعتی و امامی‌پور (۱۳۹۴) طی پژوهشی ضرایب آلفای کرونباخ برای تعارض نوجوان با والد مادر و پدر را به ترتیب ۰/۹۱۸ و ۰/۸۹۹ گزارش کردند. آلفای کرونباخ برای این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر، ۰/۹۵ به دست آمد.

پرسش‌نامه تمایزیافتگی خود^۳ (DSI-SH): این مقیاس توسط دریک^۴ (۲۰۱۱) تدوین شده است. پرسش‌نامه حاضر شامل ۲۰ گویه و چهار زیرمقیاس گسلش هیجانی، واکنش‌پذیری هیجانی، هم‌آمیختگی با دیگران و جایگاه من می‌باشد (فخاری، لطیفیان و اعتماد، ۱۳۹۳). نمره‌گذاری این پرسش‌نامه، به صورت طیف لیکرت ۶ گزینه‌ای تنظیم شده است که گزینه کاملاً نادرست تا کاملاً درست را دربرمی‌گیرد. نمره‌های بالاتر فرد نشان‌دهنده سطح تمایزیافتگی بیشتر می‌باشد. دریک (۲۰۱۱) در پژوهش خود ضریب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های هم‌آمیختگی با دیگران، برش هیجانی، واکنش‌پذیری هیجانی و جایگاه من را به ترتیب ۰/۷۰، ۰/۷۹، ۰/۸۸، ۰/۸۵ برآورد کرد. فخاری، لطیفیان و اعتماد (۱۳۹۳) نیز در مطالعه‌ای به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه خودتمایزیافتگی دریک پرداختند. یافته‌ها نشان داد که ضریب پایایی متغیر خودتمایزیافتگی که از روش آلفای کرونباخ

-
1. Conflict behavior questionnaire
 2. Prinz
 3. Differentiation of self inventory short form
 4. Drake

محاسبه شد، برابر ۰/۷۶ می‌باشد که نشانگر پایایی این مقیاس است. آلفای کرونباخ برای سایر خرده‌آزمون‌ها (برش هیجانی، هم‌آمیختگی با دیگران، واکنش‌پذیری هیجانی و جایگاه من) به ترتیب برابر ۰/۷۳، ۰/۷۶، ۰/۴۸، ۰/۶۷ به دست آمد. همچنین تحلیل عاملی انجام شده توسط آن‌ها چهار عامل موجود در این آزمون را تأیید کرد. آلفای کرونباخ محاسبه شده برای این پرسش‌نامه در این پژوهش، ۰/۷۷ به دست آمد.

یافته‌ها

از لحاظ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، ۶۰ درصد (۱۵۰ نفر) از دانش‌آموزان از نظر جنسیت، دختر بوده و ۴۰ درصد (۱۰۰ نفر) پسر بودند. دامنه سنی پاسخگویان از ۱۵ تا ۱۸ سال بود که سن ۱۸ سال بیش‌ترین درصد (۵۳/۶ درصد) را در بین سنین داشت. بیش‌تر پاسخگویان معادل ۳۹/۶ درصد، فرزند اول بودند و بعد از آن فرزند سوم، با ۲۷/۶ درصد و فرزند چهارم به بالا، با ۱۴/۴ درصد قرار داشتند. پایه تحصیلی دانش‌آموزان از پایه دهم تا پایه دوازدهم بود که پایه دهم ۲۳/۶ درصد، پایه یازدهم ۱۷/۶ درصد و پایه دوازدهم ۵۸/۸ درصد نمونه را شامل می‌شدند.

جدول شماره ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش (n=۲۵۰)

متغیرها	آماره‌های توصیفی			کجی	کشیدگی
	میانگین	میانه	انحراف استاندارد		
درگیری والدین	۳۱/۷۷	۳۲/۰۰	۹/۱۱	-۰/۱۹۷	-۰/۶۶۳
حمایت از خودمختاری فرزند	۳۹/۸۰	۴۰/۰۰	۱۱/۳۵	-۰/۱۳۸	-۰/۵۳۹
گرمی والدین	۶۶/۹۹	۶۸/۵۰	۱۹/۰۶	-۰/۲۸۸	-۰/۷۴۹
تمایز یافتگی نوجوان	۸۰/۶۶	۸۲/۰۰	۱۶/۶۶	-۰/۴۰۹۶	۰/۱۷۴
تعارض والد نوجوان	۱۰/۵۴	۷/۰۰	۹/۲۵	۰/۶۳۶	-۰/۷۳۷

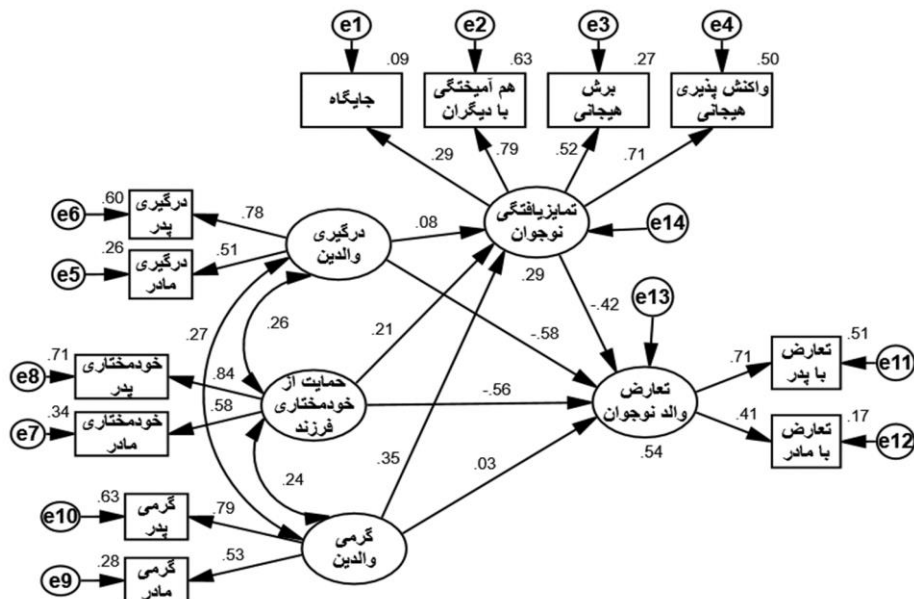
بر اساس مندرجات جدول شماره ۱، مقادیر کجی و همچنین مقادیر کشیدگی تمامی متغیرهای اصلی، در دامنه -۲ تا +۲ به دست آمد (تمام مقادیر در دامنه -۱ تا +۱ بود) که می‌توان نتیجه گرفت تمامی متغیرهای اصلی (درگیری والدین، حمایت از خودمختاری فرزند، گرمی والدین، تمایزیافتگی نوجوان و تعارض والد نوجوان)، از توزیع نرمال یا نزدیک به نرمال برخوردار بودند. در نتیجه می‌توان از آزمون‌های پارامتریک مانند همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده کرد.

جدول شماره ۲: ماتریس همبستگی پیرسون بین متغیرهای اصلی پژوهش

متغیرها	درگیری والدین	حمایت از خودمختاری فرزند	گرمی والدین	تمایزیافتگی نوجوان
درگیری والدین	۱			
حمایت از خودمختاری فرزند	۰/۷۵**	۱		
گرمی والدین	۰/۸۱**	۰/۷۹**	۱	
تمایزیافتگی نوجوان	۰/۲۸**	۰/۳۰**	۰/۳۴**	۱
تعارض والد نوجوان	-۰/۵۸**	-۰/۶۸**	-۰/۷۲**	-۰/۴۳**

توجه: * = $p \leq 0.05$ و ** = $p \leq 0.01$

نتایج آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که در سطح اطمینان حداقل ۹۵ درصد، رابطه معنی‌داری بین متغیرهای درگیری والدین، حمایت از خودمختاری فرزند، گرمی والدین و تمایزیافتگی نوجوان با متغیر وابسته تعارض والد نوجوان مشاهده شد که نشان از همبستگی بین متغیرهای پژوهش است ($p < 0.05$). پیش از پرداختن به مدل معادلات ساختاری، در ابتدا پیش‌فرض‌های مدل ساختاری بررسی و تأیید شد. شاخص‌های برازش، $PGFI = 0.76$ ، $RMSEA = 0.075$ ، $IFI = 0.89$ ، $NFI = 0.91$ ، $AGFI = 0.94$ ، $CFI = 0.93$ ، $GFI = 0.92$ حاکی از برازش مناسب مدل بود. شکل زیر ضرایب مستقیم مربوط به اثرهای مستقیم متغیرها بر یکدیگر را در مدل پیشنهادی پژوهش نشان می‌دهد.

شکل شماره ۱: مدل تجربی پژوهش در حالت ضرایب مسیر استاندارد

نتایج مندرج در جدول فوق نشان می‌دهد قوی‌ترین تأثیر مستقیم بر تعارض والد-نوجوان، مربوط به درگیری والدین با ضریب $0/58-$ و بعد از آن، حمایت از خودمختاری فرزند با ضریب استاندارد $0/56-$ بود. با توجه به معناداری مسیرهای نشان داده شده در مدل معادلات ساختاری، می‌توان دریافت که اثر غیرمستقیم مدل پژوهش معنادار می‌باشد؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که متغیر میانجی در مدل حاضر، نقش واسطه‌ای معناداری دارد ($p < 0/05$). در نهایت، با اطمینان از برآزش مناسب مدل، ضرایب استاندارد کل مسیر، مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم معادلات ساختاری مربوط به فرضیات پژوهش و با در نظر گرفتن نقش میانجی تمایزیافتگی نوجوان در جدول زیر به نمایش درآمده است.

جدول شماره ۳: آزمون نقش میانجی تمایزیافتگی نوجوان در رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تعارض والد-نوجوان

نتیجه	مقدار p	مقدار t	خطای استاندارد	اثر غیرمستقیم	رابطه غیرمستقیم
عدم تأیید	۰/۱۶۳	۱/۴۰	۰/۰۲۴	-۰/۰۳۴	درگیری والدین --> تمایزیافتگی نوجوان --> تعارض والد-نوجوان
تأیید	۰/۰۰۶	۲/۷۶	۰/۰۳۲	-۰/۰۸۸	حمایت از خودمختاری فرزند --> تمایزیافتگی نوجوان --> تعارض والد-
تأیید	<۰/۰۰۱	۳/۷۷	۰/۰۹	-۰/۱۴۷	گرمی والدین --> تمایزیافتگی نوجوان --> تعارض والد-نوجوان

یافته‌های جدول شماره ۳ نشان داد که نقش میانجی تمایزیافتگی نوجوان در رابطه دو سبک حمایت از خودمختاری و گرمی والدین با تعارض والد-نوجوان تأیید شد ($p < ۰/۰۵$). اثر غیرمستقیم درگیری والدین بر تعارض والد-نوجوان تأیید نشد ($p > ۰/۰۵$). براین اساس، حمایت از خودمختاری فرزند و گرمی والدین دارای اثر غیرمستقیم (با واسطه تمایزیافتگی نوجوان) بر تعارض والدین بودند. شدت اثر غیرمستقیم حمایت از خودمختاری فرزند، برابر با $-۰/۰۸۸$ و شدت اثر غیرمستقیم گرمی والدین، برابر با $-۰/۱۴۷$ بود. مطابق نتایج، فرضیه اول به‌طور نسبی تأیید شد و نقش واسطه‌ای تمایزیافتگی نوجوان در رابطه دو سبک حمایت از خودمختاری فرزند و گرمی والدین با تعارض والدین تأیید شد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش میانجی تمایزیافتگی نوجوان در رابطه میان سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تعارض والدین بود. نتایج تجزیه و تحلیل آماری داده‌های گردآوری‌شده از طریق پرسش‌نامه‌ها نشان داد که نقش میانجی متغیر تمایزیافتگی نوجوان در رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده با تعارض والدین در سطح $۰/۰۵$ معنادار است. به‌طور کلی، یافته‌های این پژوهش به‌صورت ارتباط‌های دو به دو با نتایج یافته‌های پژوهش

شنارگلن و گلدبرگ^۱ (۲۰۱۹)، آن و چنگ^۲ (۲۰۱۹)، رگالین و جاستیکس^۳ (۲۰۱۶)، اسدبگی و همکاران (۱۴۰۱)، بازگیر و تمدنی (۱۴۰۰)، روستاآزاد (۱۴۰۰) کاظمی و صادقی (۱۳۹۹) و بخشایی و آزادی (۱۳۹۹) همسو است. در تبیین نقش میانجی تمایزیافتگی در رابطه میان سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تعارض والد-نوجوان می‌توان ادعان داشت که استفاده از سبک‌های فرزندپروری و شیوه‌های تربیتی انعطاف‌پذیر و متوازن، می‌تواند به ایجاد روابط عمیق بین والدین و فرزندان کمک کند. این روش‌ها که بر پایه تعاملات صمیمانه قرار دارند، به کاهش تنش‌ها و افزایش همبستگی اعضای خانواده منجر می‌شوند. درمقابل، روش‌های تربیتی سخت‌گیرانه و بی‌توجه که با عدم پاسخگویی و حمایت همراه هستند، به افزایش تنش‌ها بین والدین و فرزندان منجر می‌شوند (مختارنیا و دیگران، ۱۴۰۱). از طرفی سطح تمایزیافتگی نوجوان نیز می‌تواند پیش‌بینی‌کننده تعارضات باشد. براین اساس که، افرادی با سطح تمایز بالا در شناخت و مدیریت احساسات درونی و برخوردهای بیرونی خود مهارت دارند. همین امر موجب می‌شود که آن‌ها کمتر تحت تأثیر هیجانات ناگهانی قرار بگیرند. این افراد به‌جای پاسخ‌های عجولانه و احساسی که ممکن است منجر به اختلاف و تنش شود، با استفاده از تفکر منطقی و استدلال عقلانی عمل می‌کنند (هاشمی‌نیک و دیگران، ۱۴۰۰). درواقع مدل ارائه شده در این پژوهش، یک مدل فرایندی از روابط منطقی را آشکار ساخت که بیان می‌کند اگر نوجوان در محیطی رشد و پرورش‌یافته باشد که از طرف والدین گرما، مشارکت و حمایت به اندازه دریافت کرده باشد، درک او از سبک فرزند پروری والدین مثبت بوده و این محیط تعاملی که در سبک فرزندپروری مقتدرانه یافت می‌شود، منجر به افزایش سطح تمایزیافتگی در نوجوان می‌شود. با بالا رفتن سطح تفکیک خویشتن در نوجوان، ظرفیت واکنش عاطفی او بالا رفته که او را مجهز به شیوه‌های حل تعارض کارآمد و واکنش منطقی می‌کند. همین امر مانع تشدید تعارضات والد فرزند می‌شود.

1. Shenaar-Golan & Goldberg
2. An, Q & Cheng
3. Ragelienė & Justickis

افزون‌براین، نتایج نشان داد که بین سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تعارض والدنوجوان رابطه معناداری وجود دارد. نتایج به‌دست آمده با نتایج پژوهش اسدبگی و همکاران (۱۴۰۱)، روستا آزاد (۱۴۰۰)، اکرمی، ملک‌پور و عابدی (۱۳۹۹)، شنارگلن و گلدبرگ (۲۰۱۹)، استیل و مک‌کینی^۱ (۲۰۱۹) و فلد^۲ (۲۰۱۵) همسو می‌باشد. در تبیین تأیید احتمالی فرضیه حاضر می‌توان گفت درک نوجوانان از تربیت والدین گاه به تعارضات منجر می‌شود. نوجوانان شروع‌کننده تعارض در ارتباط با والدین خود، احساس طردشدن و ناشایست‌بودن را گزارش می‌دهند که همین امر به تعارضات دامن می‌زند. درمقابل، نوجوانانی که کم‌ترین تعارض را در رابطه والد-فرزندی خود احساس می‌کنند، پذیرش عاطفی و حس کارآمدی را به میزان بالایی تجربه می‌کنند؛ بنابراین تجربه دریافت حمایت و همکاری از سوی والدین در پیشگیری از تعارضات مؤثر است (هاشمی و دیگران، ۱۴۰۲). رفتارهای خودکامه والدین که با نقصان در میزان عاطفه و همکاری توأم هستند و در سبک استبدادی دیده می‌شوند، می‌توانند تأثیرات منفی عاطفی را در فرزندان ایجاد کند که این امر می‌تواند زمینه‌ساز بروز ناسازگاری‌های رفتاری و اختلافات شود (Schonig et al., 2022). از سوی دیگر، تصورات مثبت نوجوانان از شیوه‌های والدگری، مانند احساس اعتماد و پذیرش که در سبک مقتدرانه وجود دارد، به‌عنوان منابع خارجی برای تقویت انعطاف‌پذیری و مقاومت عمل می‌کنند (Qu et al., 2021). در تبیین تأیید نشدن اثر غیر مستقیم درگیری والدین بر تعارض والد نوجوان می‌توان گفت سبک درگیری والدین ممکن است به‌طور مستقیم بر تعارض تأثیر بگذارد، بدون نیاز به واسطه‌گری عوامل دیگر و یا رابطه بین درگیری والدین و تعارض ممکن است تحت تأثیر شرایط خاصی قوی یا ضعیف شود، نه اینکه از طریق یک متغیر واسطه‌ای انتقال یابد. همچنین ممکن است درگیری والدین همزمان هم اثر مثبت و هم اثر منفی بر تعارض داشته باشد (از مسیرهای مختلف) که در مجموع، اثر غیرمستقیم خالص را نامعتبر یا ضعیف نشان می‌دهد. در فرهنگ‌هایی که ابراز صریح اختلاف‌نظر هنجار محسوب می‌شود،

1. Steele & McKinney

2. Feld

درگیری ممکن است به‌عنوان بخشی طبیعی از تعامل دیده شود و کم‌تر از طریق متغیرهای روان‌شناختی بر تعارض تأثیر بگذارد.

در بخشی دیگر از نتایج، نشان داده شد بین سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و تمایزیافتگی نوجوان رابطه معناداری وجود دارد. نتایج به‌دست آمده با نتایج پژوهش رگالین و جاستیکس (۲۰۱۶)، شوارتز و همکاران (۲۰۱۴)، کاظمی و صادقی (۱۳۹۹) و نبی‌زاده سنگاچین (۱۳۹۹) همراستا است. در تبیین تأیید احتمالی فرضیه حاضر می‌توان به نظریه سیستم‌های خانوادگی بوئن (۱۹۷۸) اشاره کرد. بوئن مطرح می‌سازد که تمایزیافتگی یک مؤلفه روانی است که از طریق شیوه‌های فرزندپروری انتقال می‌یابد (Mills-Koonce et al., 2020). والدین خودتمایزنیافته با شیوه‌های تربیتی ناکارآمد مانند سبک استبدادی و آزادگذار به‌جای ارتقای فردیت و خودمختاری در فرزند نوجوان، منجر به وابستگی و واکنش هیجانی و در نتیجه کاهش سطح تمایز او می‌شوند (رئیس‌الساداتی و دیگران، ۱۳۹۵). درمقابل، سبک فرزندپروری مقتدرانه که در آن مؤلفه‌های گرمی، حمایت از خودمختاری و مشارکت توسط نوجوان درک می‌شود، مؤلفه جایگاه من و ظرفیت عاطفی را در نوجوان بالا برده و منجر به ارتقای سطح تمایزیافتگی فرد می‌شود (نبی‌زاده سنگاچین، ۱۳۹۹).

همچنین نتایج نشان داد بین تمایزیافتگی نوجوان و تعارض والد-نوجوان رابطه معناداری وجود دارد. نتایج به‌دست آمده حاضر با نتایج پژوهش بازگیر و تمدنی (۱۴۰۰)، آریایی آذر و همکاران (۱۴۰۰)، کاظمی و صادقی (۱۳۹۹)، بخشایی و آزادی (۱۳۹۹)، تالمون و همکاران (۲۰۲۰) و آن و چنگ (۲۰۱۹)، همسو می‌باشد. در دیدگاه بوئن، افرادی که دارای سطح تمایزیافتگی مناسب در بعد درونی و بیرونی شخصیت خود هستند، در تلاشند تا به‌جای راهبردهای تکانشی و آنی که پیامدهایی همچون تعارض را دربردارد، از راهبردهای عقلانی نظیر گفتگوی سالم و حل مسئله استفاده کنند که مانع تعارضات خانوادگی است (هاشمی‌نیک و دیگران، ۱۴۰۰): بنابراین این افراد توانایی حل مسائل به‌صورت مسالمت‌آمیز را

دارا می‌باشند. هرچه تمایزیافتگی فرد بیشتر باشد، به همان اندازه می‌تواند رفتار خویش را اندیشمندانه و مطابق با اصول صریح و جاافتاده هدایت کند؛ درحالی‌که فرد تمایزنیافته، توانایی تفکیک هیجان را از شناخت نداشته و با مسائل، به‌صورت هیجانی برخورد می‌کند. همین امر به تعارضات دامن می‌زند (آریائی‌آذر و دیگران، ۱۴۰۰).

محدودیت‌های این پژوهش، مختص بودن نمونه به دانش‌آموزان متوسطه دوم شهرستان تهران و عدم توجه به متغیرهایی نظیر عوامل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی بود. پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی بر روی سایر نوجوانان در مقاطع سنی متفاوت و در سایر شهرهای کشور نیز اجرا شده و این پژوهش را با شرایط متفاوت فرهنگی، خانوادگی و اقتصادی اجتماعی نیز مورد بررسی قرار دهند. همچنین روش گردآوری داده‌ها در این پژوهش، از طریق پرسش‌نامه بوده که ممکن است بازتاب دقیقی از رفتار واقعی شرکت‌کنندگان در موقعیت‌های عینی نباشد؛ بنابراین سایر روش‌های پژوهشی از جمله پژوهش کیفی برای بررسی تجارب روان‌شناختی درک شده افراد پیشنهاد می‌شود. با توجه به نتایج به‌دست آمده از پژوهش حاضر، مشاوران مدرسه و خانواده می‌توانند جلسات مشاوره‌ای برای نوجوان و والدین به‌صورت گروهی و یا انفرادی درباره موضوعاتی چون آموزش صحیح حل تعارض بین والدین و نوجوان، آموزش سبک فرزندپروری کارآمد به والدین، و افزایش سطح تمایزیافتگی برگزار کنند.

منابع

- آریائی‌آذر، افسانه؛ صادقی، منصوره‌السادات و موتابی، فرشته (۱۴۰۰). بررسی تمایزیافتگی زوجین از خانواده اصلی و نقش آن در پیش‌بینی الگوهای ارتباطی و رضایت زناشویی در قومیت‌های مختلف ایران. *خانواده‌پژوهی*، ۱۷(۳)، ۳۶۸-۳۶۸.
<https://doi.org/10.52547/JFR.17.3.353>
- اسدبگی، مهدی؛ منظمی‌تبار، فریبا؛ حقی، صبا، و حاجی‌زاده اصل، علی (۱۴۰۱). رابطه سبک‌های فرزندپروری والدین با تعارض والد-نوجوان و مسئولیت‌پذیری در نوجوانان. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۹(۴)، ۲۳-۳۳.

<https://magiran.com/p2527549>

اکرمی، لیلا؛ ملک‌پور، مختار و عابدی، احمد (۱۴۰۰). نقش واسطه‌ای سبک‌های فرزندپروری والدین با مشکلات دوره بلوغ. *فصلنامه روان‌شناسی*، ۲۴(۴)، ۳۹۵-۴۱۶.

<http://www.iranapsy.ir/fa/Article/22170>

بازگیر، شهناز و تمدنی، مجتبی (۱۴۰۰). رابطه تعارض‌های خانوادگی با حرمت نفس، خودپنداره و تمایزیافتگی. *همایش ملی پژوهش‌های نوین در روان‌شناسی و علوم رفتاری، خمینی شهر*.

<https://civilica.com/doc/1314968>

بخشایی، محبوبه و آزادی، مهران (۱۳۹۹). نقش واسطه‌ای تعارض والد-فرزند در ارتباط تمایزیافتگی خود با اضطراب اجتماعی. *خانواده درمانی کاربردی*، ۱(۲)، ۱۰۴-۸۶.

<https://doi.org/10.22034/aftj.2020.114293>

رییس الساداتی، سیده فاطمه؛ نظربلند، ندا و خوش‌کنش، ابوالقاسم (۱۳۹۵). بررسی رابطه طراح‌های ناسازگار اولیه و تمایزیافتگی با میزان سازگاری زناشویی. *مجله مطالعات ناتوانی*، ۶، ۲۸-۳۵.

روستا آزاد، زهرا (۱۴۰۰). رابطه بین تعارض سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده توسط نوجوان و مهارت‌های اجتماعی آنان با میزان پرخاشگری نوجوانان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، روان‌شناسی عمومی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی.

<https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/42ac7b3e53bbfa02a504c5fde8c7ee2?sample=1>

شریعتی، سحر و امامی‌پور، سوزان (۱۳۹۳). نقش واسطه‌ای تعارض والدین - نوجوان در رابطه سبک‌های فرزندپروری ادراک‌شده و ابعاد ابراز خشم. *فصلنامه علمی پژوهشی خانواده و پژوهش*، ۴(۱۱)، ۷-۲۲.

<https://www.magiran.com/p1514709>

فخاری، ن: لطیفیان، م: اعتماد، ج. (۱۳۹۳). بررسی ویژگی‌های فرم کوتاه پرسشنامه تمایز یافتگی خود در دانشجویان ایرانی، *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۱۵(۴)، ۵۸-۳۵.

کاظمی، مریم و صادقی، علیرضا (۱۳۹۹). رابطه بین تمایزیافتگی خویشتن و اضطراب ابتلاء به کووید-۱۹ در نوجوانان با میانجی‌گری تعارض والد- فرزند. *خانواده‌درمانی کاربردی*، ۱(۲)، ۶۷-۴۸.

https://www.aftj.ir/article_113925.html

- کشاوری، غلامرضا؛ نوایی‌نژاد، شکوه و زهراکار، کیانوش (۱۳۹۹). مدل مفهومی عوامل زمینه‌ساز تعارضات والد-نوجوان از دیدگاه والدین. *خانواده و پژوهش*، ۱۷ (۲)، ۱۷۰-۱۴۷.
<http://qjfr.ir/article-1-1504-fa.html>
- مختارنیا، ایرج؛ زاده‌محمدی، علی؛ پناغی، لیلی و چراغی، مونا. (۱۴۰۱). تدوین و آزمون مدل گسترده‌ی حوزه‌های تعارض والد-نوجوان. *فهرنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۳ (۵۱)، ۱۸۰-۱۴۹.
<https://doi.org/10.22054/qccpc.2022.64910.2836>
- نبی‌زاده سنگاچین، محدثه (۱۳۹۹). *پیش‌بینی ادراک والدگری افراطی نوجوانان بر اساس سبک‌های دلبستگی و تمایزیافتگی با رابطه‌گری مهارت‌های تعاملی در دانش‌آموزان متوسطه دوم شهرستان بندرعباس*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، مشاوره خانواده، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه هرمزگان.
<https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/6b47c83715c73cd6b67e9e7fdb5ba574?sample=1>
- هاشمی، سمیرا؛ امان‌اللهی، زهرا و نوری، طاهره (۱۴۰۲). تحلیل پدیدارشناسانه تجارب زیسته نوجوانان سازگار و ناسازگار از ادراک رابطه والدفرزندی. *روانشناسی کاربردی*، ۱۷ (۱)، ۷۹-۶۱.
https://apsy.sbu.ac.ir/article_102601.html
- هاشمی‌نیک، اعظم؛ حیدری، حسن؛ داودی، حسین و جعفری، اصغر. (۱۴۰۰). الگوی پیش‌بینی سبک‌های حل تعارض بر اساس ابعاد تمایزیافتگی و انعطاف‌پذیری شناختی با نقش میانجی شفقت‌ورزی به خود زوجین. *تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۹ (۱)، ۱۳-۲۳.
<https://rbs.mui.ac.ir/article-1-965-fa.html>
- An, Q., & Cheng, J. (2019). A Qualitative Study on Peer Interaction of Adolescents from Parental Conflict Family Based on the Perspective of Self-Differentiation. *Advances in Psychology*, 9(1), 138-145. <https://doi.org/10.12677/AP.2019.91018>
- Bowen, M. (1978). *Family therapy in clinical practice*. New York: Aronson.
- Defayette, A. B., Whitmyre, E. D., Lopez Jr, R., Brown, B., Wolff, J. C., Spirito, A., & Esposito-Smythers, C. (2021). Adolescent depressed mood and difficulties with emotion regulation: Concurrent trajectories of change. *Journal of adolescence*, 91, 1-14. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2021.07.001>
- Drake, J. R. (2011). *Differentiation of Self Inventory –Short Form: Creation & Initial Evidence of Construct Validity*. [PhD Dissertation, University of Missouri-Kansas City]. <http://hdl.handle.net/10355/11137>
- Feld, B. A. (2015). *Interparental Conflict in Late Childhood and Adolescent Social and Emotional Outcomes: The Role of Parent-Child Relationships, Parenting Styles, and Emotion Regulation Capacities*. Adelphi University, The Institute of Advanced Psychological Studies. <https://doi.org/2015.3662313>
- Grolnick, W. S., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1997). Internalization within the family:

- The self-determination theory perspective. Parenting and children's internalization of values: A handbook of contemporary theory, 135-161.
- Heslin, A. M., & McNulty, B. (2023). Adolescent nutrition and health: characteristics, risk factors and opportunities of an overlooked life stage. *Proceedings of the Nutrition Society*, 82(2), 142-156. <https://doi.org/10.1017/S0029665123002689>
- Kline, A., Curry, T., Lewellyn, L. (2018). The Misshapen kinase regulates the size and stability of the germline ring canals in the *Drosophila* egg chamber. *Dev. Biol.* 440(2): 99--112.
- Lampis, Jessica, Stefania Cataudella, Roberta Speziale, and Samara Elat.(2020). The role of differentiation of self dimensions in the anxiety problems. *The Family Journal* 28, no. 1 : 90-97. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1066480719894943>
- Mastrotheodoros, S., Vander Graaff, J., Dekovic, M., Meeus, W. H., & Branje, S. (2020). Parent-adolescent conflict across adolescence: Trajectories of informant discrepancies and associations with personality types. *Journal of youth and Adolescence*, 49(1), 119-135. <https://doi.org/10.1007/s10964-019-01054-7>.
- Mcclun, L. A., & Merrell, K. W. (1998). Relationship of perceived parenting styles, locus of control orientation, and self-concept among junior high age students. *Psychology in the Schools*, 35(4), 381-390. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1520-6807\(199810\)35:4<381::AID-PITS9>3.0.CO;2-S](https://doi.org/10.1002/(SICI)1520-6807(199810)35:4<381::AID-PITS9>3.0.CO;2-S)
- Mills-Koonce, W. R., Cao, H., Heilbron, N., & Cox, M. J. (2020). *Marital relationship and early development*. In J. B. Benson (Ed.), *Encyclopedia of Infant and Early Childhood Development (Second Edition)* (pp. 290-300). Elsevier. <http://dx.doi.org/10.1016/B978-0-12-809324-5.05838-7>
- Nikmanesh, Z., Oshorak, N., & Molla, M. D. (2020). The mediating role of positive and negative affect in the association of perceptions of parenting styles with resilience among adolescents with addicted parents. *Iranian Journal of Psychiatry*, 15(4),297. <https://doi.org/10.18502/ijps.v15i4.4295>
- Prinz, R. J. (1979). *The conflict behavior questionnaire. Negotiating Parent-Adolescent Conflict*. New York: Guilford. <https://www.guilford.com/books/Negotiating-Parent-Adolescent-Conflict/Robin-Foster/9781572308572>
- Qu, D., Huang, J., Yu, N. X., Hui, L. L., & Kouros, C. D. (2021). Association between mother-adolescent relationship quality and subjective well-being: Resilience resources as a mediating factor among Hong Kong Chinese adolescents. *Journal of Child and Family Studies*, 30(8), 1990-2002. <https://doi.org/10.1007/s10826-021-01987-3>
- Ragelienė, T., & Justickis, V. (2016). Interrelations of adolescent's identity development, differentiation of self and parenting style. *Psichologija*, 53, 24-43. <https://doi:10.15388/Psichol.2016.53.10030>
- Robbins, R. J. (1994). *An assessment of perceptions of parental autonomy support and control: Child and parent correlates*. [Doctoral Dissertation, Department of Psychology, University of Rochester]. https://cir.nii.ac.jp/crid/1573105975582040960#citations_container
- Schonnig Vigdal, Julia. Kallesten Bronnick, Kolbjom. (2022). A Systematic Review of “Helicopter Parenting” and Its Relationship With Anxiety and Depression. . *Frontiers*

- in Psychology*, 13(2), 1-13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.872981>
- Schwartz, J. P., Thigpen, S. E., & Montgomery, J. K. (2014). Examination of Parenting Styles of Processing Emotions and Differentiation of Self. *The Family Journal: Counseling and Therapt for Couples and Familys*, 41(0), 60-67. <https://doi.org/10.1177/1066480705282050>
- Shenaar-Golan, V., & Goldberg, A. (2019). Subjective well-being, parent-adolescent relationship, and perceived parenting style among Israeli adolescents involved in a gap-year volunteering service. *Journal of Youth Studies*, 22(8), 1068-1082. <https://doi.org/10.1080/13676261.2018.1563289>
- Steele, E. H., & McKinney, C. (2019). Emerging adult psychological problems and parenting style: Moderation by parent-child relationship quality. *Personality and individual differences*, 146, 201-208. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.04.048>
- Talmon, A., Salomon, N. S., & Ginzburg, K. (2020). Differentiation of the self and the body and adjustment to motherhood—A latent class analysis. *Journal of Affective Disorders*, 276, 287-296. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.07.093>
- Tanni, K. T., Zainudin, Z. N., Hassan, S. A., Yusop, Y. M., & Asri, A. S. (2024). Effect of Transactional Analysis Intervention on Parent-adolescent Conflict and Emotional Regulation Among Adolescents in Bangladesh. *Pertanika Journal of Social Sciences & Humanities*, 32. <https://doi.org/10.6007/IJARBS/v11-i5/9242>
- Thomas A., Okamoto S., Rebecca K., & Pagano, I. (2019). Parental support, Parental – adolescent Conflict, and substnce use of Native Hawaiian and pacific Islander youth: Ethnic differences in stress- buffering and vulnerability effects. *Asian American journal of psychology*, 10(3): 218-226. <https://doi.org/10.1037/aap0000139>.